

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 10C/20/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1708899656
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2014:1708899656.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok v konaní pred sudcom JUDr. Romanom Majerským, v právnej veci navrhovateľa: SPOLOČNOSŤ JEŽIŠOVA, Panská 246/11, Bratislava, IČO: 599 051, zastúpený: JUDr. Anna Besedičová, advokátka, Dlhá 7, Ivanka pri Dunaji, proti odporcom: 1/ O. R.Á., F. XX.XX.XXXX, T. T. XX, O. H. C., 2/ R. C.Á., T. Š. XXX, E. H. T., zastúpená JUDr. Máriou Peráčkovou, advokátka, Hrušková 21, Bratislava, 3/ T. H., T. D. XX, T., zastúpená JUDr. Máriou Peráčkovou, advokátka, Hrušková 21, Bratislava, o vypratanie nehnuteľnosti, takto

rozhodol:

Odporca je povinný vypratať časť nehnuteľnosti, zadnú časť budovy pozostávajúcu z troch posledných miestností na prízemí budovy, nachádzajúcej sa v obci Ivanka pri Dunaji, T. XX, súpisné číslo XX, na pozemku parcela registra „C“ číslo XXX, katastrálne územie Ivanka pri Dunaji, zapísanej na liste vlastníctva číslo XXXX, pre obec Ivanka pri Dunaji, katastrálne územie Ivanka pri Dunaji a odovzdať ju navrhovateľovi do 60 dní od právoplatnosti rozsudku bez povinnosti bytovej náhrady.

Súd navrhovateľovi nepriznáva náhradu trov konania.

Navrhovateľ je povinný nahradiť odporkyniam 2/ a 3/ spoločne a nerozdielne trovy konania vo výške 409,06 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom domáhal, aby súd uložil odporcom povinnosť vypratať zadnú časť budovy pozostávajúcu z troch posledných miestností na prízemí budovy, ktorú užívala L. R., matka odporcov, ktorá zomrela dňa 15.06.2002 v Bratislave, nachádzajúcu sa v obci Ivanka pri Dunaji, T. XX, katastrálne územie Ivanka pri Dunaji, zapísaná v katastri nehnuteľností Katastrálneho úradu v Senci na LV č. XXXX, súpisné číslo XX, parcela č. XXX a odovzdať ju navrhovateľovi do troch dní od právoplatnosti rozsudku, bez povinnosti náhrady bytu alebo náhradného ubytovania a nahradiť trovy konania.

Návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ je vlastníkom uvedenej nehnuteľnosti, ktorú nadobudol na základe Dohody o vydaní nehnuteľnosti podľa zákona č. 282/1993 Z. z. Matka odporcov L. R., nar. XX.XX.XXXX, zomrela dňa 15.06.2002 a mala posledné trvalé bydlisko v Ivanke pri Dunaji, T. XX. Posledné obdobie svojho života prežila u odporkyne 2/ v Moste pri Bratislave. Po smrti matky odporcov vyzval navrhovateľ prostredníctvom svojho zamestnanca odporkyňu 2/ k vyprataniu časti nehnuteľnosti, miestnosti v zadnej časti nehnuteľnosti, ktoré v minulosti užívala matka odporcov, a v ktorých sa nachádzali veci z pozostalosti - osobné veci, šatstvo, starý nábytok, drobné kuchynské vybavenie. Napriek prísľubu odporkyne 2/ nehnuteľnosť vypratať, odporcovia nehnuteľnosť nevypratali v dohodnutej 14 dňovej lehote. Navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu písomne dňa 09.09.2002 vyzval odporcov na

vypratanie nehnuteľnosti, na ktorý list písomne navrhovateľovi odpovedala odporkyňa 3/ a uviedla, že predmetnú časť nehnuteľnosti nevypracú z dôvodu, že na odporcu 1/ prešiel nájom bytu, ktorý údajne s matkou obýval nehnuteľnosť viac rokov. Zástupca navrhovateľa C.. H. F., R. E., člen obecnej polície navrátenú nehnuteľnosť fyzicky preberali od predchádzajúceho správcu a kontrolovali jej stav. Pri tom našli v objekte cudzie osoby, aj odporcu 1/, ktorý uviedol, že je na návšteve. Odporca 1/ má pritom trvalý pobyt hlásený na Š. K. XX, Veľký Biel. Nehnuteľnosť bola v zlom stave a preto navrhovateľ započal rekonštrukčné práce. Odporcovia nevypratali predmetnú časť nehnuteľnosti od vecí patriacich do pozostalosti po ich matke a používajú túto ako sklad jej vecí a odporca 1/ tam prespáva.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, výzvou na vypratanie časti nehnuteľnosti, odpoveďou od odporkyne 3/, nájomnou zmluvou, evidenčným listom, zápisom z ohliadky objektu, fotografiami, súhrnným vyjadrením navrhovateľa, výpisom z LV

č. XXXX, fotografiami z ohliadky, spisom Okresného súdu Bratislava III č. k. 9C 132/2002, spisom Okresného súdu Bratislava III 31D 1278/2002, výsluchom účastníkov a zistil nasledujúci skutkový stav a právny stav:

Navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní uviedol, že navrhovateľ podal návrh po neúspešnom pokuse o mimosúdne riešenie vypratania časti budovy súpisné číslo XX na T. K. Č.. XX od vecí patriacich do pozostalosti po nebohej L.A. R., ktorá zomrela 15.06.2002. V konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava III sp. zn. 9C/132/2002 bolo právoplatne určené, že nedošlo k prechodu nájmu bytu z L. R. na odporcu 1/. Vypratať žiadanú časť nehnuteľnosti odvodzoval navrhovateľ od dedičského rozhodnutia, podľa ktorého odporcovia ako dedičia sú vlastníkmi vecí patriacich v čase smrti poručiťke L. R.. Predmetná časť nehnuteľnosti sa od podania návrhu neužíva. Navrhovateľ do nehnuteľnosti nevstupoval a ponechal stav vecí tak ako ho zanechal odporca 1/ a poručiťka L. R.. Odporcovia potvrdili, že veci patrili do pozostalosti po ich matke. Z ich strany nedošlo k vzdaniu sa dedičstva, lebo tu bol úmysel prenechať tieto veci odporcovi 1/, nakoľko odporkyne 2/, 3/ si na tieto veci nerobili nárok. Navrhovateľ prenajal prednú časť nehnuteľnosti stavebnej firme, ktorá tam má kanceláriu. Priestory, ktoré užíva odporca 1/ si odporca uzamyká, preto je vylúčený prístup iných osôb do týchto priestorov.

Odporca 1/ na pojednávaní uviedol, že po uzavretí manželstva býval v rodičovskom dome jeho manželky vo Veľkom Biely až do roku 1998. Pre nezhody sa v roku 1998 presťahoval k jeho matke a odvtedy tam býval a býval tam až doteraz (13.11.2003). V roku 2001 sa rozviedol. S matkou v byte platil nájomné 45,- Sk, na jeseň 2001 spadla a mala úraz a zobrala si ju k sebe sestra - odporkyňa 2/. V nehnuteľnosti vyobrazenej na fotografiách z ohliadky býval s matkou, po jej smrti až doteraz tam býval sám. Túto časť nehnuteľnosti, ktorú obýva si uzamyká, avšak niekedy ju nechá otvorenú a rómovia, ktorí obývajú prednú časť nehnuteľnosti mu tam hádžu veci. Nehnuteľnosť uzamyká z dôvodu, že tam má svoje veci. Jeho veci sú: bicykel na fotografii č. 3, fotoaparát, vešiak na fotografii č. 4, kredenc a veci v ňom, súdok na fotografii č. 6, posteľ, veci na nej, plynová fľaša, niečo z toho bordelu dole pri posteli na fotografii č. 7, nožnice, dáždnik, zásuvky na stole na fotografii č. 9, všetky posteľe a skrine na fotografii č. 9, kabáty po mame a zvyšné oblečenie na fotografii č. 12, veci nachádzajúce sa v skriniach nachádzajúcich sa na fotografii č. 14. Všetky tieto veci, o ktorých hovoril ako o jeho, boli jeho matky, preto sú teraz jeho, on som ich prakticky teraz zdedil. V nehnuteľnosti býva, okrem času, kedy má nejakú prácu mimo bydliska. Po ohliadke na druhý deň si opravil zámok. Od smrti matky až doposiaľ v tejto nehnuteľnosti nepretržite býva.

Právny zástupca odporkyň 2/ a 3/ na pojednávaní uviedol, že dedičské konanie po L. R. bolo uznesením z 05.12.2002 pre jej nemajetnosť zastavené. Namietal nedostatok pasívnej legitímácie odporkyň 2/ a 3/ nakoľko nehnuteľnosť, ktorej vypratania sa navrhovateľ domáha niekoľko desaťročí neužívajú, nemajú k nej žiaden právny vzťah ani evidovaný trvalý, či prechodný pobyt. Uviedol, že k veciam ktoré sa nachádzajú v nehnuteľnosti treba prihliadať ako k veciam opusteným, nakoľko ani navrhovateľ nemá k nim prístup a odporca 1/ uviedol, že tam nemá žiadne osobné veci. Zároveň poukázal na nevykonateľnosť petitu žaloby, nakoľko nie je možné bez znaleckého posudku určiť zadnú časť budovy pozostávajúcu z troch obytných miestností ne prízemí budovy. Dedičské konanie po matke odporcov

bolo vykonané len v štádiu prešetrenia prípadného majetku poručiťky, preto potencionálny dedičia ani nemohli formálne odmietnuť dedičstvo. Možno mať však za to, že všetky sestry dedičstvo odmietli tým, že o tieto veci nemali záujem. Tým, že odporca 1/ ani konkludentným vyjadrením dedičstvo neodmietol, stal sa ako posledný do úvahy prichádzajúci dedič ich vlastníkom, čo aj potvrdil na pojednávaní. K neporiadku v priestoroch, ktoré sa žiadajú vypratať, ku ktorému sa nehlási ani navrhovateľ ani odporca 1/ uviedol, že sú vo vlastníctve štátu, nakoľko nemôže byť vec nikoho, nakoľko náš právny poriadok nepozná vec nikoho. Teda každá vec musí mať svojho vlastníka, keď sa k nej nik nehlási, preberá toto vlastníctvo štát, zastúpený obvodným úradom.

Odporkyňa 2/ na pojednávaní uviedla, že o matku sa starala po úraze v roku 2000. Navrhovateľ ju navštívil a požiadal ju, aby sa veci vypratali, ale býval v nehnuteľnosti brat od roku 1999. Jeho manželka mu pred rozvodom doniesla všetky veci do Ivanka. Veci po matke bola ochotná vypratať. Dohodli sa so sestrou, že všetky veci po matke dajú bratovi. Po smrti matky sa všetkého, čo zostalo po mame, vzdali v prospech brata, viac k tomu nemala čo povedať. Po nahliadnutí do fotodokumentácie z ohliadky uviedla, hnutelné veci, ktoré sú tam vyobrazené, okrem toho neporiadku, si pamätala, že sa tam nachádzali ešte keď žila matka. Tieto veci myslela, že sa ich vzdali v prospech ich brata - odporcu 1/. Keď ju správca oslovil s požiadavkou vypratať nehnuteľnosť určite mu nepovedala, že do 14 dní ju vypraceme. Nepamätala si či som to sľúbila vypratanie nehnuteľnosti. Nevedela prečo by mala niečo vypratávať, v nehnuteľnosti nebývala, naposledy tam bola rok po smrti matky.

Odporkyňa 3/ na pojednávaní uviedla, že ako dedička po matke bola ochotná byť vypratať vecami, ktoré patrili do dedičstva po matke. Ale mala by sa riešiť aj otázka bývania odporcu 1/. V byte zostal po matke starý nábytok, obnosené šatstvo, nejaké staré riady. Po smrti matky nič nebrali. Brat mal v byte osobné oblečenie, televízor, nejaké riady, všetko čo si doniesol. Keď zomrela matka, sestry sa splnomocnili, aby išla na dedičské konanie, ktoré bolo zastavené pre nemajetnosť. V tom období ako aj predtým býval v nehnuteľnosti brat a tieto veci nechali jemu. So sestrami sa dohodli, že nechceme nič, že to všetko ostane bratovi. Veci, ktoré uviedla do zápisnice o predbežnom vyšetrení dedičstva, prenechali bratovi, boli všetky veci, ktoré boli v nehnuteľnosti. V podstate sa vzdali dedičstva ale o žiadne dedičstvo tam nešlo. Nikto sa jej nepýtal, či sa vzdáva alebo prijíma dedičstvo. Uviedla, že nie je nič, čo by mala vypratávať, v dome nebývala už 40 rokov. Majú ešte tretiu sestru, ktorá potom mala byť rovnako v tomto konaní účastníčkou.

Navrhovateľ je vlastníkom budovy súpisné číslo XX postavenej na parcele č. XXX zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Katastrálnym úradom v Bratislave, Správa katastra Senec, okres Senec, obec Ivanka pri Dunaji, katastrálne územie Ivanka pri Dunaji.

Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 13.02.2006, č. k. 9C/132/2002-114 zamietol návrh odporcu 1/ o určenie nájmu bytu, ktorým sa odporca 1/ domáhal určenia, že je nájomcom bytu z dôvodu prechodu nájmu bytu z poručiťky L. R..

Okresný súd Bratislava III uznesením z 05.12.2002 zastavil dedičské konanie po poručiťke L. R. s odôvodnením, že poručiťka nevlastnila žiaden hnutelný ani nehnuteľný majetok.

Podľa § 123 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) vlastníkom je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

Podľa § 126 ods. 1 OZ vlastníkom má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnené zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

Podľa § 132 1 OZ vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpou, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

Podľa § 460 OZ dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa.

Podľa § 482 ods. 1 OZ ak je viac dedičov, vyporiadajú sa na súde medzi sebou o dedičstve dohodou.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia ak dohoda neodporuje zákonu alebo dobrým mravom, súd ju schváli.

Podľa § 484 OZ súd potvrdí nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov. Pri dedení zo zákona sa dedičovi do jeho podielu započíta to, čo za života poručiteľa od neho bezplatne dostal, pokiaľ nejde o obvyklé darovania; ak ide o dediča uvedeného v ustanovení § 473 ods. 2, započíta sa okrem toho aj to, čo od poručiteľa bezplatne dostal dedičov predok. Pri dedení zo závetu treba toto započítanie urobiť, ak na to dal poručiteľ príkaz alebo ak by inak obdarovaný dedič bol oproti dedičovi uvedenému v ustanovení § 479 neodôvodnene zvýhodnený.

Podľa § 175d ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) v predbežnom vyšetrení si súd najmä obstará údaje potrebné pre zistenie dedičov a pre zistenie poručiteľovho majetku a jeho dlhov a či dedičia, ktorým bol poručiteľ zákonným zástupcom, potrebujú ustanoviť opatrovníka.

Podľa § 175h ods. 1 OSP ak poručiteľ nezanechal majetok, súd konanie zastaví.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia ak poručiteľ zanechal majetok nepatrnej hodnoty, môže ho súd vydať tomu, kto sa postaral o pohreb, a konanie zastaví.

Podľa § 175l ods. 1 OSP ak konanie nebolo zastavené podľa § 175h, upovedomí súd tých, o ktorých sa možno dôvodne domnievať, že sú dedičmi, o ich dedičskom práve a o možnosti dedičstvo odmietnuť v lehote jedného mesiaca odo dňa, keď súd dediča o práve dedičstvo odmietnuť upovedomil; túto lehotu môže súd z dôležitých dôvodov predĺžiť. Súčasne dedičov poučí o náležitostiach a o účinkoch odmietnutia dedičstva.

Súd vo veci vyhlásil dňa 14.09.2012 rozsudok č. k. 10C/20/2008-194, ktorým návrh v celom rozsahu zamietol. Proti rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, ktorým žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a uložil odporcovi 1/ povinnosť vypratať predmetnú časť nehnuteľnosti. Navrhovateľ napadol odvolaním aj výrok o náhrade trov konania a žiadal, aby odvolací súd v s poukazom na § 150 OSP nepriznal odporkyniam 2/ a 3/ náhradu trov konania. Krajský súd uznesením zo dňa 25.09.2013, č. k. 6Co/71/2013-219 napadnutý rozsudok zrušil v zamietajúcej časti proti odporcovi 1/ a v časti výroku o náhrade trov konania odporkyniam 2/ a 3/. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že pasívne legitimovaným v konaní je odporca 1/. Z uvedeného dôvodu preto napadnutý rozsudok vo vzťahu k odporcovi 1/ zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd vyslovil, že ak sa potvrdí, že veci po matke sa aj naďalej nachádzajú v predmetnej nehnuteľnosti a že sa odporcovia dohodli, že tieto bude vlastníť odporca 1/ je potrebné žalobe vyhovieť. Zároveň pri opätovnom prejednaní veci sa súd prvého stupňa mal vyporiadať s tvrdením, že veci boli opustené ako aj s tým, či na strane navrhovateľa existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania.

Z uvedeného preto vyplývalo, že rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť v zamietajúcej časti vo vzťahu k odporkyniam 2/ a 3/ právoplatnosť.

Súd prvého stupňa vec prejednal a podľa § 226 OSP viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vo veci opätovne rozhodol.

V konaní preto bolo potrebné opätovne posúdiť opodstatnenosť podaného návrhu vo vzťahu k odporcovi 1/ a vyhodnotiť prípadnú existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa vo vzťahu k náhrade trov odporkýň 2/ a 3/.

Právna zástupkyňa navrhovateľa pri opätovnom prejednaní veci uviedla, že na veci sa nič nezmenilo. Odporca sa aktuálne v nehnuteľnosti nezdržiava, pričom takto konal aj v uplynulých rokoch, keď v zimnom období prebýval na iných miestach, buď u sestry v Moste pri Bratislave. Preto žiadala, aby súd návrhu vyhovel a uložil odporcovi 1/ povinnosť vypratať predmetnú nehnuteľnosť a odporkyniam 2/ a 3/ nepriznal náhradu trov konania podľa § 150 OSP z dôvodov uvedených v podanom odvolaní. Navrhovateľ bol charitou nielen pre odporcu 1/ ale aj odporkyne 2/ a 3/, keď sa v jeho nehnuteľnosti nachádzali veci po ich matke a odporca 1/ užíval nehnuteľnosť. Navrhovateľ nenesie žiadnu zodpovednosť za stav odporcu 1/. Nesúhlasila so žiadosťou o dodatočné poskytnutie času na zabezpečenie bývania pre odporcu 1/.

Na nariadenom pojednávaní odporca 1/ uviedol, že aktuálne býva u svojej sestry. Takto prežíval aj uplynulé roky. Veci, ktoré sa nachádzajú v zadnej časti nehnuteľnosti navrhovateľa sú jeho a to aj veci, ktoré patrili jeho matke. Bolo pravdou, že sa sestry dohodli, že po smrti matky budú tieto veci jeho. Ak sa skončí zimné obdobie, tak sa chcel vrátiť bývať do tejto nehnuteľnosti. Aktuálne nemal kam ísť, zarába si iba brigádne, pričom príjem má nestály, úspory nemá, žije z toho, čo si zarobí. Raz si zarobí 100,- € za týždeň, inokedy len 20,- €.

Právna zástupkyňa odporkýň 2/ a 3/ na pojednávaní uviedla, že u navrhovateľa absentujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Odporca 1/ je v biednej situácii a bolo jedno z koho viny. V spore o prechod nájmu bol odporca 1/ neúspešný a ako uviedla právna zástupkyňa navrhovateľa trovy konania navrhovateľovi doposiaľ nezaplatil. Z čoho by potom mal odporca 1/ zaplatiť trovy tohto konania. Ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, tak na strane odporcu 1/. Ak sa navrhovateľ vzdal náhrady trov voči odporcovi 1/, tak odporkyne 2/ a 3/ by sa vzdali náhrady ich trov za dodatočne poskytnutý časový priestor odporcovi 1/ k zabezpečeniu bývania.

S poukazom na právny názor odvolacieho súdu ako aj na závery vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že z výpovedí odporcov v konaní bolo potrebné dospieť k záveru, že do úvahy prichádzajúci zákonní dedičia sa vzájomne dohodli, že zanechaný hnutelný majetok po ich matke bude naďalej užívať ich brat - odporca 1/, ktorý sa k vlastníctvu k týmto veciam prihlásil a žiaden z účastníkov (ani navrhovateľ) jeho vyhlásenie nespochybnil. Uvedený záver bol podporený jeho výpoveďou na pojednávaní, kde sa podrobne vyjadril k hnutelným veciam nachádzajúcim sa v nehnuteľnosti navrhovateľa. Rovnako v konaní neostalo sporné, že ostatné veci (nepatriace matke odporcov) nachádzajúce sa v nehnuteľnosti navrhovateľa sú vlastníctvom odporcu 1/.

Pre uvedené závery dokazovania nebola ani opodstatnená argumentácia, že hnutelné veci boli opustené. Opustenie (derelikcia) veci je prejav vôle vzdať sa vlastníckeho práva spojený so stratou držby (detencie) veci. Je teda potrebné animus et corpus - vôľa vzdať sa vlastníctva a súčasne a jej fyzické opustenie. Tým sa opustenie veci líši od straty veci alebo jej odloženia, kde síce vlastník stráca detenciu, v žiadnom prípade však vlastnícku vôľu. Občiansky zákonník síce výslovne opustenie veci neupravuje, ale z toho, že pojednáva o ďalšom osude takých vecí, je zjavné, že s ním počíta. Opustenie veci je právny úkon, a preto nesmie odporovať zákonu ani ho obchádzať či byť v rozpore s dobrými mravmi. Preto nie je možné vzdať sa vlastníctva a zodpovednosti napr. za nepoužiteľnú vec tým, že ju niekto odloží na verejnom mieste. Je nepochybné, že právo opustiť vec (ius dereliquendi) je súčasťou obsahu vlastníckeho práva a jeho podstatou ako už bolo vyššie uvedené je prejav vôle vlastníka (hoci i konkludentný), naďalej nebyť vlastníkom veci. Hnutelné veci nachádzajúce sa v nehnuteľnosti navrhovateľa sú veci patriace osobnej potrebe odporcu 1/ a veci, ktoré patrili osobnej potrebe jeho matky. Odporca 1/ nikdy počas konania nevyslovil svoju vôľu o tom, že by veci patriace jeho osobnej potrebe chcel opustiť. Rovnaký záver potom platí aj k veciam zanechanými matkou odporcov, keď bola v konaní potvrdená dohoda všetkých dedičov o tom, že veci patria odporcovi 1/, tento ich prijal za svoje a tieto doposiaľ neopustil (neprejavil vôľu vzdať sa vlastníctva a fyzicky veci opustiť).

Z uvedených dôvodov preto súd návrhu voči odporcovi 1/ vyhovel a zároveň mu uložil vypratať zadnú časť nehnuteľnosti navrhovateľa opísanú vo výroku rozsudku súdu. S poukazom na charakter uloženej povinnosti ako aj ročné obdobie pri vyhlásení rozsudku, súd uložil odporcovi 1/ povinnosť vypratať nehnuteľnosť nie v trojdňovej lehote ale v lehote 60 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Uvedená lehota na dobrovoľné splnenie uloženej povinnosti nedôvodne neobmedzí navrhovateľa pri výkone svojho práva odporcovi 1/ vytvorí dostatočný časový priestor pre odporcu 1/ pre zabezpečenie nového bývania.

Navrhovateľ v podanom odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa žiadal, aby odporkyniam 2/ a 3/ nebola priznaná náhrada trov konania z dôvodov podľa § 150 OSP. Uviedol, že dôvodom na použitie § 150 OSP boli prietahy v konaní spôsobené odporkyňami 2/ a 3/. Tieto prietahy mali byť spôsobené tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 9C/132/2002 právna zástupkyňa odporcu 1/ nezabezpečila účasť odporcu 1/ na pojednávaní a v tomto konaní zastupovala odporcu 1/. Právna zástupkyňa odporkýň 2/ a 3/ konala aj za odporcu 1/, opakovane jeho neúčasť na pojednávaniach ospravedlňovala, z dôvodov na strane odporcov bolo odročených sedem pojednávaní. Odporkyne 2/ a 3/ iniciovali konanie o zbavenie odporcu 1/ spôsobilosti na právne úkonu, ktorý návrh bol ako nedôvodný zamietnutý. Odporkyne napriek ich vyhláseniu, že odporca 1/ býva u odporkyne 2/ nikdy nezabezpečili jeho účasť na pojednávaní, ani plnú moc na zastupovanie, odporca 1/ si opakovane nepreberal predvolania na pojednávanie, čím sa odporkyne 2/ a 3/ podieľali na umelom predĺžovaní konania. Rozhodnutie o náhrade trov konania odporkýň 2/ a 3/ považoval navrhovateľ za nespravodlivé a to aj z dôvodu, že odporca 1/ doposiaľ neoprávnene užíval predmetnú nehnuteľnosť. Prietahy v konaní boli výlučne na strane odporcu a z pohľadu výsledku konania len na ujmu navrhovateľa.

Podľa § 150 ods. 1 OSP ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Použitie ustanovenia § 150 ods. 1 OSP znamená odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok konania a zodpovednosti za zavinenie, pretože má dopad na toho, kto by mal inak právo na náhradu trov konania. Aplikácia ustanovenia prichádza do úvahy, keď sú v konaní naplnené zákonné predpoklady na priznanie práva na náhradu trov konania, avšak z osobitných dôvodov súd náhradu trov neprizná.

V citovanom ustanovení je teda zakotvené moderačné právo súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania. Zákon v označenom ustanovení stanovuje dve základné podmienky, z ktorých by mal súd vychádzať, ak chce uvedené moderačné právo využiť. Musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a musí ísť o výnimočné okolnosti. Výklad týchto podmienok ponecháva zákon na súdnej praxi. Je preto vecou vždy konkrétneho prípadu, či dôjde k takým okolnostiam, ktoré budú podkladom na rozhodnutie súdu o zmiernení účinkov právnych noriem, ktoré upravujú náhradu trov konania. Veta druhá uvedeného ustanovenia bližšie konkretizuje aj ďalšie okolnosti, ktoré treba pri využívaní označeného moderačného práva súdu mať na zreteli. Súdna prax zdôraznila aj to, že pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 150 ods. 1 OSP treba prihliadať v prvom rade na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých účastníkov konania, a treba vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 ods. 1 OSP sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania, a podobne (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/5/2006).

Návrh vo veci samej bol podaný na súde dňa 26.09.2002, pričom návrh bol doručený odporcovi 1/ dňa 06.12.2002, odporkyni 2/ dňa 06.12.2002 a odporkyni 3/ dňa 10.12.2002. Nariadené pojednávanie dňa 02.10.2003 bolo odročené pre nesplnenie podmienok pre prejednanie veci z dôvodu nevykázania doručenia predvolania odporcovi 1/. Pojednávanie dňa 13.11.2003 bolo otvorené a na tomto vypovedal odporca 1/, odporkyňa 2/ ako aj odporkyňa 3/. Konanie bolo uznesením z 17.03.2004, č. k. 19C/134/2002-80 prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava III, sp. zn. 9C/132/2002. Konanie bolo prerušené do nariadenia pojednávania dňa 14.04.2009. Pojednávanie konané dňa 08.09.2009 bolo odročené bez prejednania veci. Konanie bolo uznesením

z 15.10.2009 prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Pezinok sp zn. 28Ps/13/2009. V konaní sa ďalej pokračovalo až právoplatnosťou uznesenia z 10.02.2011, č. k. 10C/20/2008-111. Pojednávanie dňa 04.11.2011 a 18.01.2012 bolo odročené bez prejednania veci. Pojednávanie dňa 30.03.2012 bolo riadne vykonané, na pojednávaní dňa 20.04.2012 súd nariadil ohliadku. Na pojednávaní dňa 14.09.2012 súd vypočul odporcu 1/ a vyhlásil rozsudok.

Z uvedeného prehľadu procesných úkonov súdu nemožno uzavrieť, že by v dôsledku konania odporkýň 2/ a 3/ a ich právnej zástupkyne boli zámerne vytvorené prekážky prejednania veci. Odporkyne 2/ a 3/ sa zúčastnili v poradí druhého pojednávania, na ktorom vypovedali. Neskoršie prerušenie konania v dôsledku vedeného konania o prechod nájmu v trvaní piatich rokov nemožno pričítať na ľarchu odporkýň 2/ a 3/, ktoré neboli účastníkmi tohto konania. Podľa názoru súdu konanie odporkýň 2/ a 3/ a ich právnej zástupkyne nevybočilo z obvyklého rámca konania účastníka a preto nemožno vyvodit' z ich konania závery svedčiace pre nepriznanie trov konania pre „postoj účastníkov v priebehu konania“. Takýto postoj účastníka by mal právny význam, ak by určité právne významné skutočnosti v prejednávanej veci nespochybňoval a v neskoršom štádiu konania by svoje stanovisko bez zjavného a dostatočne vysloveného dôvodu zmenil. Zároveň je potrebné konštatovať, že priedahy v konaní v zásade nemôžu zaťažovať účastníka konania, ale účastník konania, ktorému sú tieto priedahy na ľarchu účinného a rýchleho prejedania veci, má samostatný prostriedok nápravy daný konaním pred ústavným súdom, ktorého rozhodnutie zaťažuje konajúci súd.

Z uvedených dôvodov preto súd priznal odporkyňiam 2/ a 3/ náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 OSP, keďže mali vo veci plný úspech a priznal im náhradu účelne vynaložených trov konania. Trovy konania pozostávali z trov právneho zastúpenia v zmysle vyhlášky MS SR č. 163/2002 Z. z. a č. 655/2004 Z. z. za úkony právnej služby:

1. Prevzatie a príprava zastúpenia (02.10.2003, á 1.281,- Sk, podľa § 17 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 163/2002 Z. z. zníženie o 20 %.) 2 x 1.024,80 Sk + režijný paušál 2 x 128,- Sk,

2. Účasť na pojednávaní dňa 02.10.2003 (odročené bez prejednania veci 25 % odmeny podľa § 16 ods. 3 a § 17 ods. 2 zníženie o 20 % vyhlášky MS SR

č. 163/2002 Z. z.) 2 x 256,20 Sk + 2 x režijný paušál 128,- Sk

3. Účasť na pojednávaní dňa 08.09.2009, 15.10.2009 (odročené bez prejednania veci 25 % odmeny podľa § 15 ods. 4, zníženie odmeny o 50 % § 13 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.) 4 x 6,69 + režijný paušál 2 x 6,95 €

4. Účasť na pojednávaní dňa 18.01.2012, 20.04.2012 (odročené bez prejednania veci, 25 % § 15 ods. 4, zníženie odmeny o 50 % § 13 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.) 4 x 7,33 € + režijný paušál 2 x 7,63 €

5. Účasť na ohliadke dňa 07.05.2012 (zníženie odmeny o 50 % § 13 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.) 2 x 29,35 € + režijný paušál 2 x 7,63 €

6. Účasť na pojednávaní 14.09.2012 (zníženie odmeny o 50 % § 13 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.) 2 x 29,35 € + režijný paušál 2 x 7,63 €

7. Účasť na pojednávaní dňa 14.02.2014 (zníženie odmeny o 50 % § 13 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.) 2 x 30,94 € + režijný paušál 2 x 8,04 €.

Spolu by predstavovala náhrada trov konania sumu 413,15 €, avšak odporkyne si uplatnili náhradu trov právneho zastúpenia iba vo výške 409,06 € a preto im súd priznal náhradu v uplatnenej výške.

S ohľadom na výsledok konania, keď súd návrhu navrhovateľa voči odporcovi 1/ vyhovel a podľa zásady náhrady trov konania podľa úspechu účastníka, v zmysle § 142 ods. 1 OSP patrilo navrhovateľovi právo na náhradu účelne vynaložených trov konania.

Vyhodnotiac skutočnosť, že odporca je osoba bez domova, v súčasnosti odkázaná na poskytnutie prístrešia zo strany sestry, dospel súd k záveru, že majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery odporcu odôvodňovali postup podľa § 150 ods. 1 OSP. Vyslovený záver bol podporený aj predmetom vedeného konania, keď splnenie uloženej povinnosti vypratať predmetnú nehnuteľnosť (síce bezdôvodne obývanú) bez povinnosti navrhovateľa zabezpečiť bytovú náhradu spôsobí pre odporcu 1/ zvýšené náklady na zabezpečenie nového bývania, pričom zárobkové možnosti odporcu 1/ sú obmedzené jeho aktuálnym zdravotným stavom, keď v konaní (z jeho výsluchu na pojednávaniach) bol nepochybné, že odporca má zdravotné problémy (halucinácie, nedoslýchavosť). Odporca 1/ má minimálne finančné možnosti nahraďiť trovy konania navrhovateľa a ich náhrada by mala negatívny sociálny dopad na odporcu 1/. Zároveň bol súd názoru, že rozhodnutie o náhrade trov konania nebude mať negatívny dopad takéhoto rozhodnutia na majetkové pomery oprávneného navrhovateľa.

Z uvedených dôvodov preto súd navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach

(§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa 205 ods. 2 OSP, odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak si povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia.